

Agricultural Policies in OECD Countries: At a Glance – 2004 Edition

Summary in Norwegian

Landbrukspolitikker i OECD: et raskt overblikk – 2004-utgaven

Sammendrag på norsk

Landbrukssektoren i mange OECD-land kjennetegnes fremdeles av høye subsidie- og proteksjonsnivå. I 2003 utgjorde produsentsubsidiene på tvers av OECD-området, slik det fremgår av PSE-prosenten, 32 % av gårdsbruksinntektene. Dvs. en lett økning siden 2002, men ned fra 37 % i 1986-88. PSE-en i 2003 anslås til USD 257 milliarder, eller EUR 229 milliarder.

Det gjenspeiles forbedring i sammensetningen av subsidier. Andelen av de fleste produksjons- og handelsforvengende subsidieformer – subsidier tilknyttet produksjon og tilførsel – har avtatt fra over 90 % produsentsubsidier i 1986-88 til ca. 75 % i 2001-03. Det har også vært en svak innsnevring av forskjellen på subsidienivå mellom handelsvarer. Selv om dette fremskrittet er merkbart, er det bare en beskjeden anvendelse av politikker som sikter mot særegne mål og mottakere, og følgelig er det et behov for videre anstrengelser i disse retningene. Det behøves også ytterligere anstrengelser for å sikre at politikkene blir mer transparente, skreddersydde til særegne resultat, fleksible når det gjelder å rette seg etter endrede prioriteter, og rettferdige. Den fremdeles store andelen av subsidier tilknyttet produksjon og tilførsel, fremmer produkter fremstilt i hjemlandet, forvrenger handelen og bidrar til å presse verdensprisene for landbruksvarer. Landbrukspolitikker i OECD-land pålegger iblant innenlandske forbrukere og skatteyttere unødvendige kostnader, og mange subsidiepolitikker legger press på omgivelsene og straffer konkurrerende leverandører, iberegnet de i utviklingsland.

Forbedringen i landbrukspolitikken er fortsatt svært ujevn på tvers av landene. Det finnes store og økende forskjeller i subsidienivåene blant OECD-landene, og i hvilken grad ytterligere forbedring behøves, varierer betydelig. Subsidiene til produsenter i 2001-03 var lavere enn 5 % av gårdsbruksinntektene i Australia og New Zealand, 20 % eller lavere i Canada, Mexico, Polen, Slovakia, Tyrkia og De forente stater, rundt 25 % i den Tsjekiske Republikk og Ungarn, 35 % i den Europeiske union, og 60 % eller høyere i Island, Japan, Korea, Norge og Sveits.

I 2003 ble det innført en rekke politiske omlegginger. Det var det første året for iverksettingen av Rammen for landbrukspolitikk i **Canada** og omfattende iverksetting av FSRI-loven fra 2002 i **De forente stater**. **Norge** innførte en ny standardbetaling per hektar, som står til rådighet for alle bønder for deres bidrag til kulturlandskapet. Det ble gitt betalinger for krisesituasjoner i **Australia** (tørke) og **Canada** (BSE). Det ble gjort visse forsøk på å forbedre effektiviteten i innenlandsmarkeder bak betydelig grensebeskyttelse i **Japan** og **Korea** (ris) og **Norge** (meieriprodukter). Den **Tsjekiske Republikk**, **Ungarn**, **Polen** og **Slovakia** fortsatte å forberede seg til adgangen til den **Europeiske Union** i mai 2004, blant annet gjennom endringer i produsentbetalinger, utgifter til infrastruktur, og utvikling av sikkerhetssystemer for næringsmidler. Det ble oppnådd enighet i den **Europeiske Union** om reformen for den Felles landbrukspolitikken, som skal iverksettes i 2005-07. Den omfattet et betydelig skritt videre i retning av å atskille subsidier fra produksjonsbeslutninger. Det ble også truffet en avgjørelse i **Sveits** om den nye landbruksreformpakken, som skal iverksettes i perioden 2004-07, og som viderefører den langsiktige forandringen vekk fra de mest handelsforvrengende tiltakene.

I 2003 sto sterke verdenspriser for kjøtt og oljeholdige frø, meierivarer og ris i motsetning til lavere verdenspriser for sukker, hvete og mais. Kjøttmarkedene brøt sammen pga. sykdomsutbrudd i flere deler av verden. Betydelige valutakursbevegelser, spesielt en svakere US dollar og en sterkere Euro, utgjorde viktige faktorer som påvirket handelsstrømmene. Mens en rekke land fortsatte å videreføre nødvendige politikkreformer på et ensidig grunnlag, gikk flersidige forhandlinger i stå under ministersammenkomsten i Cancún. *Ved å gjøre fremskritt i WTO, vil prosessen for landbrukspolitikkreformen styrkes.*

© OECD 2004

Denne oppsummeringen er ingen offisiell OECD-oversettelse.

Denne oppsummeringen kan reproduseres hvis OECDs copyright og originalens tittel angis.

Flerspråklige oppsummeringer er oversatte utdrag av OECD-publikasjoner opprinnelig utgitt på engelsk og fransk.

Disse er gratis tilgjengelige på OECDs Online Bookshop www.oecd.org/bookshop/

For ytterligere informasjon, ta kontakt med OECD Rights and Translation unit,
Public Affairs and Communications Directorate.

rights@oecd.org

Faks: +33 (0)1 45 24 13 91

OECD Rights and Translation unit (PAC)
2 rue André-Pascal
75116 Paris
Frankrike

Besøk vårt nettsted www.oecd.org/rights/

